

prima instanță - (Judecătoria Ialoveni) C. Albu

instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, D. Manole, G. Dașchevici

DECIZIE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de societatea în nume colectiv "Candimo",
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni împotriva societății în nume colectiv „Candimo” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și la acțiunea reconvențională înaintată de Societatea în nume colectiv „Candimo”, împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni cu privire la anularea contractului de locațiune,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, prin care a fost restituit ca netimbrat apelul declarat de societatea în nume colectiv "Candimo",

c o n s t a t ă:

La 29 aprilie 2013 Uniunea Cooperativelor de Consum "Raritas" din Ialoveni a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva societății în nume colectiv „Candimo” solicitând încasarea sumei de 15 517, 76 lei cu titlu de datorie la plata chiriei, penalitatea în mărime de 55 863, 94 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 2 391, 66 lei, dispunerea eliberării magazinului de construcție din motivul neachitării plății chiriei mai mult de 3 luni și a terenului aferent cu suprafața de 0, 5961 ha, folosit fără acordul său.

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 11 martie 2015, a fost primită spre examinare acțiunea reconvențională depusă de societatea în nume colectiv „Candimo” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de locațiune nr. 3 din 30 mai 2008, iar ulterior, la data de 20 martie 2015, cererea reconvențională depusă de societatea în nume colectiv „Candimo” împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic a fost separată, pentru a fi soluționată aparte, din motiv că nu constituie conexiune cu cererea inițială. Cererea reconvențională înaintată de societatea în nume colectiv „Candimo” a fost restituită pentru a fi depusă și examinată într-o procedură separată conform prevederilor legale.

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 12 mai 2015, acțiunea reconvențională înaintată de societatea în nume colectiv „Candimo” împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni privind nulitatea absolută a actului juridic a fost primită spre examinare.

Ulterior, societatea în nume colectiv „Candimo” a depus cerere de concretizare, solicitând anularea intabulării efectuate de Oficiul Cadastral Teritorial Ialoveni în privința bunul imobil cu nr. cadastrale 5501205.406, nr.5501205.406.01 cota parte de 78,2%, nr. 5501205.406.04, nr.5501205.406.05 cota parte 72,9%, nr.5501205.406.06 cu radierea dreptului de proprietate din Registrul Bunurilor Imobile a Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni asupra bunurilor imobile date, declararea nulității contractului de locațiune nr. 3 încheiat între Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni și societatea în nume colectiv „Candimo” la data de 30 mai 2008.

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 22 iulie 2015, a fost refuzată în primirea cererii de concretizare a cerințelor la cererea reconvențională depusă de SNC „Candimo” către Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni.

La data de 13 septembrie 2016, SNC „Candimo” a înaintat o cerere suplimentară la cererea reconvențională din 25 martie 2015, solicitând anularea contractului de locațiune din 30 mai 2008, semnat de Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni și SNC „Candimo”, precum și respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni.

Prin încheierea Judecătoriei Ialoveni din 26 septembrie 2016, a fost încetat procesul pe capătul de cerere înaintat de Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni împotriva societății în nume colectiv „Candimo” cu privire la rezilierea contractului de locațiune nr. 03 din 30 mai 2008, din motiv că pricina nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 26 septembrie 2016, acțiunea înaintată de Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni a fost admisă parțial, și s-a încasat de la societatea în nume colectiv „Candimo” în beneficiul Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni a sumei de 47.909, 42 lei cu titlu de datorie la plata chiriei -15.517, 76 lei, penalitate în mărime de 30 000 lei și dobânda de întârziere în mărime de 2.391, 66 lei. Societatea în nume colectiv „Candimo” a fost evacuată din magazinul de construcții Ialoveni, amplasat în or. Ialoveni, str. Ștefan Neaga nr. 6 și de pe terenul aferent, în rest pretențiile referitor la rezilierea contractului de locațiune și încasarea sumei de 25863, 94 lei, cu titlu de penalitate, au fost respinse ca neîntemeiate.

A fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de societatea în nume colectiv „Candimo” împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni privind anularea contractului de locațiune nr. 03 din 30 mai 2008.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Ialoveni a fost încasată de la societatea în nume colectiv „Candimo” în beneficiul Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni suma de 2.213, 20 lei.

La 12 octombrie 2016 societatea în nume colectiv „Candimo” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 26 septembrie 2016 și fără achitarea taxei de stat (f.d. 100 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de societatea în nume colectiv ”Candimo”.

S-a acordat apelantului termen pînă la data de 09 martie 2017 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2156 lei și prezentarea apelului motivat (f.d. 103-105 Vol. III).

La 09 februarie 2017 societatea în nume colectiv ”Candimo” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2017.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2017 a fost respins recursul declarat de societatea în nume colectiv ”Candimo” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2017 (f.d. 120-124).

La 06 martie 2017 societatea în nume colectiv ”Candimo” a depus apel motivat.

Totodată, a depus cerere, prin care a solicitat acordarea termenului pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2156 lei, anexînd chitanța de achitare a taxei de stat în sumă de 1000 lei (f.d. 139-140 Vol. III).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, a fost restituit ca netimbrat apelul declarat de societatea în nume colectiv ”Candimo”.

A dispus restituirea apelantului taxa de stat în sumă de 1000 lei, achitată la 06 martie 2017.

La 19 iunie 2017 societatea în nume colectiv ”Candimo” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului.

Recurentul societatea în nume colectiv ”Candimo”, în motivarea recursului a menționat că prin încheierea protocolară a instanței de apel din 20 aprilie 2017 s-a acordat termen suplimentar societății în nume colectiv ”Candimo” pentru achitarea taxei de stat pînă la data de 25 mai 2017.

Relatează că pentru ședința din data de 20 aprilie 2017 nu a fost înștiințat în modul corespunzător.

De asemenea, reprezentantul nu a fost citat nici pentru ședința din data de 25 mai 2017. Deși în procesul-verbal al ședinței de judecată din 25 mai 2017 se menționează despre citarea legală a societății în nume colectiv ”Candimo”, la materialele cauzei lipsesc careva date ce ar confirma acest fapt.

Totodată, invocă faptul că la materialele cauzei este anexat un aviz de recepție pe numele avocatului Focșa Liviu a înștiințării pentru ședința de judecată din 25 mai 2017, însă acesta nu conține date despre persoana care a semnat și a primit înștiințarea. Or, avocatul Focșa Liviu a fost împuternicit să reprezinte interesele societății doar în cadrul examinării cauzei la Judecătoria Ialoveni.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017 a fost expediată în adresa părților la 31 mai 2017 (f.d. 155 Vol. III), însă la materialele dosarului nu este anexată dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent. Astfel, recursul se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3

judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Actele cauzei denotă că la 12 octombrie 2016 societatea în nume colectiv ”Candimo” a contestat cu apel nemotivat hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 26 septembrie 2016, fără achitarea taxei de stat.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de societatea în nume colectiv ”Candimo”.

S-a acordat apelantului termen pînă la data de 09 martie 2017 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2156 lei și prezentarea apelului motivat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2017 a fost respins recursul declarat de societatea în nume colectiv ”Candimo” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2017.

La 06 martie 2017 societatea în nume colectiv ”Candimo” a depus apel motivat.

Totodată, a depus cerere, prin care a solicitat acordarea termenului pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2156 lei, anexînd chitanța de achitare a taxei de stat în sumă de 1000 lei.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că examinarea chestiunii punerii pe rol a apelului declarat de societatea în nume colectiv ”Candimo” a fost stabilită pentru data de 20 aprilie 2017 (f.d. 141 Vol. III).

Prin încheierea protocolară a instanței de apel din 20 aprilie 2017, s-a acordat termen suplimentar societății în nume colectiv ”Candimo” pentru achitarea taxei de stat pînă la data de 25 mai 2017 (f.d. 146 Vol. III). Înștiințarea privind amînarea ședinței de judecată pentru data de 25 mai 2017 ora 14:00 a fost recepționată de către avocatul societății în nume colectiv ”Candimo”, Focșa Liviu (f.d. 149 Vol. III).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În ședința instanței de apel din 25 mai 2017 societatea în nume colectiv ”Candimo” nu s-a prezentat și nu a înaintat careva cereri referitor la taxa de stat impusă spre achitare prin încheierea instanței de apel.

Dat fiind că apelantul societatea în nume colectiv ”Candimo” nu a lichidat în termen neajunsurile indicate în încheierea din 23 ianuarie 2017, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 25 mai 2017, a restituit apelantului cererea de apel și taxa de stat în sumă de 1000 lei, achitată la 06 martie 2017.

Așadar, în circumstanțele stabilite, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel declarată de societatea în nume colectiv ”Candimo”, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea instanței de apel. Or, apelantul a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile, și anume, pentru a prezenta dovada de achitare a taxei de stat.

Astfel, raportând la caz normele sus-citate, în condițiile în care apelantul societatea în nume colectiv ”Candimo” nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită acordat de instanța de apel, Colegiul consideră concluzia instanței privind restituirea apelului întemeiată.

Nu poate fi reținut și se respinge argumentul recurentului precum că avocatul Focșa Liviu a fost împuternicit să reprezinte interesele societății doar în cadrul examinării cauzei la Judecătoria Ialoveni, din care motive nu poate fi considerată ca fiind citare legală avizul pe numele lui Focșa Liviu pentru data de 25 mai 2017.

Colegiul conchide în acest sens că la materialele cauzei este anexat mandatul avocatului Focșa Liviu, semnat de administratorul societății în nume colectiv ”Candimo” Constantin Oprea, pe partea verso a mandatului fiind expres indicate împuternicirile de reprezentare în judecată cu dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale prevăzute de art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, inclusiv de a ataca hotărârea judecătorească, și respectiv dreptul de a participa în instanța de apel (f.d. 53 Vol. II).

Distinct de cele relatate, instanța de recurs reține că CtEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder împotriva Regatului Unit §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane împotriva Regatului Unit, 28 mai 1985*).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că prin restituirea cererii de apel recurentului nu i s-a îngădit accesul liber la justiție protejat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că societatea în nume colectiv ”Candimo”, contestînd cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a

întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de societatea în nume colectiv ”Candimo”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Uniunea Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni împotriva societății în nume colectiv „Candimo” cu privire la încasarea datoriei, penalității și dobânzii de întârziere, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea fără acordarea altui spațiu locativ și la acțiunea reconvențională înaintată de societatea în nume colectiv „Candimo”, împotriva Uniunii Cooperativelor de Consum „Raritas” din Ialoveni cu privire la anularea contractului de locațiune.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari